

ΤΙΜΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Ἐν Ἑλλάδι

Ἐτησίαι Δρ. Ν. 5

Ἐξαμήν. » » 3

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

25 Ἀπριλίου 1889

ΤΙΜΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ

Ἐτησίαι Δρ. Ν. 7

Ἐξαμήνου » » 4

ΕΤΟΣ Β'.

Ἀριθμός.....24

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΑ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΑΠΕΡΘΟΝΤΕΟΝ : Τῇ Διευθύνσει τῆς «ΧΑΛΟΝ» Πάτρας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ: ΤΟ ΑΙΓΑΙΟΝ ΑΝΑΣΤΑΤΟΥΜΕΝΟΝ.— ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΖΩΗΣ.— Η ΔΑΜ-
 ΠΗΔΩΝ.— ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΝ ΑΤΜΟΠΛΟΪ.— Η ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΤΟΥ ΣΤΑΝΑΕΥ.— ΓΙΓΑΝΤΕΙΟΝ
 ΛΑΧΕΙΟΝ.— ΥΨΟΣ ΚΟΛΟΣΣΙΑΙΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ.— ΦΙΛΟΛΟΓ. ΠΑΝΔΑΙΣΙΑ.— ΠΟΙΗΣΙΣ κλπ.

JULES VERNE

ΤΟ ΑΙΓΑΙΟΝ ΑΝΑΣΤΑΤΟΥΜΕΝΟΝ

Τότε οἱ ἐν τῇ Καρύστῳ ἐπίστευσαν ὅτι ἔμελλον νὰ προσορμώσιν εἰς Νευκρίνον. Ὄντως εἰσῆλθεν ἀδιστακτικῶς εἰς τὸν πειθμὸν τοῦ μεγάλου Θούρου πρὸς τὸ Β. τῆς στενῆς νήσου Σφακτηρίας ἐκτεινομένης εἰς μήκος τεσσάρων περίπου χιλιομέτρων. Ἐκεῖ ὑφούντο ἤδη δύο μνημεῖα πρὸς τιμὴν δύο τῶν εὐγενεστέρων θυμάτων τοῦ ἀγώνος: τοῦ Γάλλου πλοιοάρχου Μιλλέτ φονευθέντος ἐν ἔτει 1825, καί, εἰς τὸ βῆθος σπηλαίου, τὸ τοῦ κόμητος Σάντα Ρόζα, Ἰταλοῦ φιλέλληρος πεσόντος κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος.

Ὅτε ἡ σκολέβα δὲν ἀπείχε τῆς πόλεως πλέον τῶν δισχιλίων μέτρων, ἀνεπάτασε τὸν φλόκον τῆς καὶ ὑψώσιν ἐρυθροῦν φανέριον εἰς τὸ ἄκρον τῆς μεγάλης κεραίας, ἀλλ' οὐδεμίαν ἀπάντησιν εἰδόθη εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο. Ἡ Καρύστα δὲν εἶχε τίποτε νὰ κάμῃ ἐν τῷ ὄρμῳ τούτῳ ἐν ᾧ ἡδύνατό τις ν' ἀριθμῇσῃ τότε μέγαν ἀριθμὸν ὀθωμανικῶν πλοίων. Ὅθεν ἔλαβε τοιαύτην διευθύνσιν ὥστε νὰ παραπλεύσῃ ἐγγύθεν τὸ ὑπάλεικον νησί-

διον Κουλονέσκι, τὸ ἐν τῷ κέντρῳ σχεδὸν τοῦ ὄρμου ὑφούμενον, μεθ' ὃ ἐπὶ παραγγέλματι τοῦ ἀρχινάυτου ὁ εἰς ἐστράφη πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ ἡ σκολέβα ἐπανῆλθε πρὸς τὴν ἀκτὴν τῆς Σφακτηρίας.

Ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ νησιδίου Κουλονέσκι κατὰ τὸ 1821 πολλὰ ἐκκαστούς Τούρκων καταληφθεῖσαι αἰφνιδίως ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καὶ ἀποκλεισθεῖσαι, ἀπέθνον ἐκ πείνης καὶ τοὶ παρεδόθησαν ὑπὸ τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι θὰ τοὺς μετέφερον εἰς Ὀθωμανικὴν χώραν. Κατὰ δὲ τὸ 1825, ὅτε τὰ στίφη τοῦ Ἰβραήμ ἐπολιοῦρκον τὴν Σφακτηρίαν, ἦν αὐτοπροσώπως ὑπερήσπιζεν ὁ Μαυροκορδάτος, ὁκτακόσιοι Ἕλληνες κατεσφάγησαν ἐκεῖ πρὸς ἀντεκδίκησιν.

Ἡ σκολέβα ἐστρέφετο τότε πρὸς τὸ μεταξὺ τῆς Β. ἄκρας τῆς νήσου καὶ τοῦ Κορυφαίου ἀκρωτηρίου ἐκτεινόμενον καὶ εὖρος ἔχον διακυσίων μέτρων στενὸν τῆς Συκιάς. Ἐδει νὰ γνωρίζῃ τις ἀριστα τὸν ἄβατον σχεδὸν εἰς πλοῖα ἐν ἡ καθεσῆς (18) ἀπαιτεῖ βαθύτητά τινα ἵνα ῥιψοκινδυνεύῃ ἐν αὐτῷ· ἀλλ' ὁ Στάρκος παρέπλευσε μετὰ θάρρους, ὡς θὰ ἔπραττεν ὁ ἐμπειρότατος τῶν ναυτικῶν, τὴν κρηνώδη

(18) Κάθεσις καλεῖται τὸ ἐν τῇ ὕδατι ἐμβαπτιζόμενον μέρος τοῦ σκάφους.

τῆς νήσου περαλίαν καὶ ἔκαμψε τὸ Κορυφασίον. Ἀποφυγὼν δὲ φρονίμως νὰ συναντηθῇ μετὰ τριακονταδὸς γαλλικῶν, ἀγγλικῶν καὶ ῥωσικῶν πλοίων, ἅπερ παρετήρησεν ἐν τῷ ὁρητηρίῳ, ἀνέλαβε νύκτωρ τὸν κατὰ μῆκος τῆς μεσσηνιακῆς ἀκτῆς πλοῦν, διήλθε μετὰ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς νήσου Πρώτης, καὶ ἄμα τῇ ἡσὶ, εἰσῆλθεν, ὑπὸ δροσερὰν νοτικνατολικὴν αὖραν, εἰς τὰ γαληνιαῖα ὕδατα τοῦ κόλπου τῆς Ἀρκαδίας (19).

Ὁ ἥλιος ἀνῆρχετο τότε ὀπισθεν τῆς Ἰθώμης, πρὸς ἣν στρεφόμενον τὸ βλέμμα περιπτύσσεται κατ' ἀρχὰς τὸ τοπεῖον τῆς ἀρχαίας Μεσσηνίας, κατόπιν δ' ἀφανίζεται ἐνθεν μὲν ἐπὶ τοῦ κόλπου τῆς Κορώνης ἐκεῖθεν δὲ ἐπὶ τοῦ κόλπου εἰς ὃν ἡ πόλις Ἀρκαδία (20) ἔδωκε τὸ ὄνομα. Ἡ θάλασσα ἐσπινθήριζε ῥυτιδουμένη ὑπὸ τῆς αὐρᾶς καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἑκτασιν ὑπὸ τὰς πρώτας ἀκτῖνας τῆς ἡμέρας. Περί τὰ χαράγματα τὸ πλοῖον παρέπλευσε τὴν περαλίαν ἀντικρὺ τῆς πόλεως, κειμένης ἐν τινὶ τῶν κοιλοτήτων τῆς περαλίας, ἥτις στογγυλωθεῖσα ἐσχημάτισεν ἀνοικτὸν καὶ μὴ ἀσφαλῆ κόλπον. Πρὸς δὲ τὴν δεκάτην, ὁ ἀρχινάυτης ἐλθὼν εἰς τὴν πρύμνην, ἔστη πρὸ τοῦ πλοίαρχου ἐν στάσει ἀνθρώπου ἀναμείνοντος διαταγὰς.

Ἄπαν τὸ συγκεχυμένον σύμπλεγμα τῶν Ἀρκαδικῶν ὁρέων ἀνελίσσεται τότε πρὸς ἀνατολὰς Κωμοπόλεις ἐξαφανιζόμεναι ἐν μέσῳ λόφων, ἄλσεων ἐξ ἐλαίων, ἀμυγδαλῶν καὶ ἀμπέλων, ῥύακες ῥέοντες πρὸς κοινὴν κοίτην μετὰ τὴν συστάδων μύρτων καὶ ῥοδοδαφνῶν· μυριάδες τῶν περιφήμων ἐκεῖνων τῆς Κορίνθου ἀμπέλων μὴδὲ δάκτυλον γῆς ἄφινον ἀκκατάληπτον, ἀνεκρέμαντο ἐφ' ὅλων τῶν ὑψωμάτων, ἐφ' ὅλων τῶν λαγώνων, ἀκολουθοῦσαι πάσας τοὺς ἐδάφους κύμανσιν. Κατωτέρω δὲ, ἐπὶ τῶν πρώτων κλιτύων, αἱ ἐρυθραὶ τῆς πόλεως οἰκίαι διεφαίνοντο μέσῳ προπετά-

σματος κυπαρίσσω. Οὕτω παρουσιάζετο τὸ μεγαλοπρεπὲς τοῦτο πανόραμα μιᾶς τῶν ζωγραφικωτέρων ἀκτῶν τῆς Πελοποννήσου.

Ἄλλ' ἄμα προσήγγιζε τις τὴν ἀρχαίαν ταύτην Κυπαρίσσην, ἥτις ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος λιμὴν τῆς Μεσσηνίας ἐπὶ Ἐπαμεινώνδου καὶ μετὰ τὰς σταυροφορίας κατέστη τιμάριον τοῦ Γαλάτου Βιλλαρδουίνου, εἶον ἀλγεινὸν παρίστατο εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς θέαμα, οἷα λυπηραὶ ἐντυπώσεις διὰ τὸν αἰσθανόμενον σέβας πρὸς τὰς ἀνικμύσεις! Πρὸ δύο ἐτῶν ὁ Ἰβραήμ ἐξεπόρθησε τὴν πόλιν καὶ κατέσφαξε παῖδας, γυναῖκας καὶ γέροντας! Μετέδωκεν εἰς ἐρείπια τὸ ἐν τῇ θέσει τῆς ἀρχαίας ἀκροπόλεως ὑψούμενον φρούριον· εἰς ἐρείπια τὸν ναὸν τοῦ Ἀγ. Γεωργίου, ὃν φανατικροὶ Μουσουλμάνοι εἶχον συλῆσαι· εἰς ἐρείπια καὶ τὰ δημόσια οἰκοδομήματα!

— «Αὐτὸ εἶναι μία ἀπόδειξις ὅτι οἱ φίλοι μας Αἰγύπτιοι ἐπέρασαν ἀπὸ ἐκεῖ!» ἐψιθύρισεν ὁ Ν. Στάρκος ὅστις οὐδένα παλμὸν ἡσθάνθη πρὸ τοῦ θεάτρου ἐκείνου τῆς ἐρημώσεως.

— «Καὶ τώρα εἶναι οἱ Τοῦρκοι κύριοι ἐκεῖ!» ἀπήντησεν ὁ ἀρχηγὸς τοῦ πληρώματος.

— «Ναί,... διὰ πολὺν καιρὸν,... καὶ μάλιστα, ὡς τὸ ἐλπίζωμεν, διὰ πάντοτε!» προσέθηκεν ὁ πλοίαρχος.

— «Ἡ Καρύστα θ' ἀράξη ἢ θὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμον της;»

Ὁ Ν. Στάρκος ἡρέυνησε προσεκτικῶς τὸν λιμένα, οὐ μόνον ἐκκτοντάδας τινὰς ὀργυίων ἀπεῖχεν ἤδη. Εἶτα δὲ τὰ βλέμματά του ἐστράφησαν πρὸς τὴν πόλιν, ἥτις ὑψοῦτο ἐν μίλλιον περαιτέρω, ἐπὶ τινος προλόφου τοῦ ὄρους Ψυχροῦ, καὶ ἐφαίνετο ἀμνηστων διὰ τὴν ἀπόφασιν, ἣν ἔπρεπε νὰ λάβῃ.

Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ πληρώματος περιέμενε τὴν ἀπάντησίν του.

— «Κάμετε τὸ σινιάλο!»

Ὁ ἐν σχήματι ἀργυρᾶς ἡμισελήνου ἐρυθροῦς φανὸς ὑψώθη εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἀντένας καὶ ὠλισθήσεν εἰς τὸ κενόν.

Μετὰ τινὰς στιγμὰς, ὁμοίᾳ φλόξ ἡ-

(19) Κυπαρίσσιακοῦ.

(20) Κυπαρίσσια — Σ. Μ.

ρεῖτο εἰς τὸ ἄκρον ἰστοῦ ὑψωθέντος ἐπὶ τῆς παραλίας.

«Πλησιάζσατε!» εἶπεν ὁ πλοίαρχος.

Ὁ οἰκτὺς ἐχαμηλώθη, τὰ ἱστία συνεστάλησαν καί μετὰ μικρὸν ἡ σκολιὰ ἐβλάστη ἡ γκυροβόλῃ ἐν τῷ λιμένι. Παρευθὺς δὲ σχεδὸν τὸ μονόξυλον ἐρρίπτετο εἰς τὴν θάλασσαν, ὁ πλοίαρχος ἐπεβιβάζετο καὶ ὑπὸ τὴν ὠθησιν τεσσάρων κωπῶν προσήγγιζε μικρὰν λιθίνην ἀποβάθραν λελαξευμένην ἐν τῷ προτειχίσματι τῆς προκυμαίας. Ἀνθρώπος τις περιέμενε ἐκεῖ, ὁστις τῷ νηυκτῇ τὸ καλῶς ἤλθατε διὰ τῶν ἀκολουθῶν λέξεων:

— «Ὁ Σκόπελος εἶναι εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ Νικολάου Στάρκου!»

Χειρονομία οἰκειότητος ὑπῆρξεν ἡ ἀπάντησις τοῦ πλοίαρχου. Κατόπιν ἀνῆλθεν ἐν σπουδῇ τὰς ἀνωφερίας τῆς ἀκτῆς, παρελθὼν δὲ τὰς πρώτας οἰκίας καὶ διαβὰς μέσῳ τῶν ἐρειπίων τῆς τελευταίας ἐκπορεύσας, μέσῳ ὁδῶν φρασσομένων ὑπὸ Τούρκων καὶ Ἀράβων στρατιωτῶν, ἔστη πρὸ σχεδὸν ἀθίχτου πανδοχείου φέροντος ὡς σύμβολον τὴν εἰκόνα τῆς Ἀθηνᾶς, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ σύντροφός του εἰσῆλθε πρῶτος.

Μετὰ μικρὸν ὁ πλοίαρχος καὶ ὁ Σκόπελος παρεκάθηντο ἐν τινι δωματίῳ ἔχοντες πρὸ αὐτῶν δύο ποτήρια καὶ μίαν φιάλην ῥακῆς, -δυνατοῦ οἰνοπνεύματος κατασκευαζομένου ἐξ ἀσπροδέλου. Ἀφ' οὗ ἀνήφθησαν καὶ ἐκαπνίσθησαν σιγαρέττα ἐκ ξανθοῦ καὶ εὐώδους ταβάκου τοῦ Μεσολογγίου, ἡ συνομιλία ἤρξατο μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἀνδρῶν, ὧν ὁ εἰς ἐφέρετο μετὰ τρόπων ταπεινοτάτου οἰκέτου πρὸς τὸν ἕτερον.

Ἡ φυσιογνωμία τοῦ Σκοπέλου ἦτο χυδαία καὶ πονηρά, πλὴν ἀγχίνους, ἦτο δὲ ἀκριβῶς πετηκοντούτης καίτοι ἐφάνετο ὀλίγον μεγαλείτερος. Τύπος ἐνεχυροδανειστοῦ μετὰ μικρῶν καὶ πονηρῶν ἀλλὰ ζωηρὴν ὀφθαλμῶν, κόμης κεκαρμένης, ῥινόος ἀνακεκαμμένης, χειρῶν γρυπονύχων καὶ ποδῶν μακρῶν περὶ ὧν θὰ ἡδυνάτο τις νὰ εἴπῃ τὸ περὶ τῶν ποδῶν τοῦ Ἀλβανοῦ

λεχθὲν, ὅτι: «οἱ δάκτυλοι εἶναι ἐν Μακεδονίᾳ ἐν ᾧ ἀκόμη ἡ πτέρνα εὐρίσκεται εἰς Βοιωτίαν.» Πρόσωπον τέλος στριγγύλον ἄνευ μύστακος, ψαρὸν περὶ τὸν πώγωνα γένειον, κεφαλὴ ὀγκώδης μὲ κρανίον φαλακρὸν ἐπὶ σώματος ἰσχυροῦ καὶ ἀναστήματος μετροῦ. Ὁ τύπος οὗτος τοῦ Ἀραβὸς Ἰουδαίου, χριστιανοῦ ἐν τούτοις ἐκ γενετῆς, ἔφερεν ἐνδυμα ἀπλούστατον, τὸν βραχὺν ἐπενδύτην καὶ τὸ βρακίον τοῦ ἀνατολίτου ναύτου καλυπτόμενα ὑπὸ εἵδους σαγίνου τριβῶνος.

Ὁ Σκόπελος ἦν ἀληθῶς ἄνθρωπος δραστήριος, κατάλληλος νὰ διαχειρίζεται τὰ συμφέροντα τῶν πειρατῶν ἐκείνων τοῦ Ἀρχιπελάγους, ἐπιδειξιότατος ἵνα διαθέτῃ τὰς ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν ἐν ταῖς ὀθωμανικαῖς ἀγοραῖς ἐκτιθεμένων πρὸς ἐκποίησιν καὶ εἰς τὰς βαρβαρικὰς ἀκτὰς μεταφερομένων αἰχμαλώτων εἰσπραξίς.

Ὅποια τις ἦτο ἡ μεταξὺ αὐτῶν συνομιλία ὅσον ἄφορᾷ τὰ ἀντικείμενα ἐφ' ὧν ἀναγκάως θὰ περιστρεφετο, τοῦτέστι τὸν τόπον καθ' ὃν ἔδει νὰ ἐκμεταλλευθῶσι τὰς ἐνεστῶσας πολεμικὰς φάσεις ἵνα προσπορίσωνται αὐτοῖς τὸ κέρδος, ὅπερ ἐκεῖθεν προσεδώκων, εὐκόλως δύναται τις νὰ συμπεράνῃ.

— «Εἰς ποίαν κατάστασιν εὐρίσκεται ἡ Ἑλλάς;» ἠρώτησεν ὁ πλοίαρχος.

— «Σχεδὸν εἰς τὴν εἵχατε ἀφήσει.» ἀπήντησεν ὁ Σκόπελος. «Ἰδοὺ τώρα ἕνας περίπου εὐτυχῆς μὴν, καθ' ὃν ἡ Καρύστα ταξιδεύει ἀνὰ τὰς ἀκτὰς τῆς Τριπολίτιδος, καὶ πιθανὸν ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεώς σας νὰ μὴν ἡδυνήθητε νὰ λάβητε οὐδεμίαν εἰδήσιν...»

— «Οὐδεμίαν, τῷ ὄντι.»

— «Θὰ σὰς πληρ. φορήσω λοιπὸν, πλοίαρχε, ὅτι τὰ ὀθωμανικὰ πλοῖα εἶναι ἔτοιμα νὰ μεταφέρωσι τὸν Ἰβραήμ. καὶ τοὺς στρατιώτας του εἰς Ἰδραν.»

— «Ναί,» ἀπήντησεν ὁ Στάρκος, «τὰ παρετήρησα χθὲς τὸ ἐσπέρας παραπλέων τὸν ὄρμον τοῦ Ναυαρίνου.»

«Δὲν προσωρμίσθητε πούθενά ἀφ' οὗτου ἀφήκατε τὴν Τρίπολιν;» ἠρώτησεν ὁ

Σκόπελος.

«Ναί.... ἀπαξ μόνον! Ἐστάθμευσας ἐπὶ τινὰς ὥρας εἰς Βοϊτύλον... διὰ νὰ συμπληρώσω τὸ πλήρωμα τῆς Καρύστας! Ἀλλὰ, ἄφ' ὅτου ἔγχεα ἐκ τῆς ὕψεως τὰς ἀκτὰς τῆς Μάνης, δὲν ἔλαβον καμμίαν ἀπάντησιν εἰς τὰ σήματά μου πρὸ τῆς ἀφίξεως μου εἰς Ἀρκαδίαν.»

— «Ἰσως δὲν θὰ τοῖς ἦτο δυνατόν νὰ σὴς ἀποκριθῶσι.»

— «Εἰπέ μοι,» ἐπανελάθεν ὁ Νικόλαος Στάρκος, «τὶ κήνουν αὐτὴν τὴν στιγμήν ὁ Μικούλης καὶ ὁ Κανάρης;»

— «Εἶναι ἡναγκασμένοι, πλοίαρχε, νὰ δοκιμάσωσι παρὰτολμα κινήματα, παρ' ὧν δύνανται μὲν ἐλπίζωσι μερικὰς τινὰς ἐπιτυχίας, οὐδέποτε ὅμως νίκην τελείαν! Πρὸς δὲ τούτοις, καθ' ὃν χρόνον αὐτοὶ καταδιώκουσι τὰ τουρκικὰ πλοῖα. οἱ πειραταὶ ἔχουν ὥρατον παιγνίδι καθ' ἅπαν τὸ Αἰγαῖον!

— «Καὶ ὁμιλοῦσι πάντοτε περί;...

— «Τοῦ Σακρατίφ;» συνεπλήρωσεν ὁ Σκόπελος ταπεινῶν ὀλίγων τὴν φωνήν. «Ναί!... Πανταχοῦ... καὶ πάντοτε, καὶ μόνον ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτᾶται ἵνα ὁμιλῶσιν ἔτι περισσώτερον!»

— «Θὰ ὁμιλήσωσι!»

Ὁ Νικόλαος Στάρκος εἶχεν ἐγερθῇ ἄφ' οὗ ἐκένωσε τὸ πυτήριόν του, ὅπερ ὁ Σκόπελος ἐγέμισεν ἐκ νέου, καὶ ἤρξατο νὰ βηματίῃ. Εἶτα δὲ στὰς πρὸ τοῦ παρὰθύρου μὲ τοὺς βραχίονας ἐσταυρωμένους ἤκραστο τὸ μικρόθεν ἐρχόμενον βάρβαρον ἄσμα τῶν Τούρκων στρατιωτῶν. Τέλος ἐπανεῆλθε νὰ καθήσῃ ἀπέναντι τοῦ Σκοπέλου καὶ μεταβάλλων ἀποτόμως τὸν ῥυθμὸν τῆς συνδιελέξεως:

— «Ἐκ τοῦ σημείου σου ἐννόησα ὅτι εἶχες ἐδῶ φορτίον αἰχμαλώτων, εἶναι ἀληθές;»

— «Μάλιστα, Νικόλαε Στάρκε, ἀρκετὸν νὰ πληρώσῃ πλεον τετρακοσίων τόνων! Εἶναι τὰ μόνα λείψανα τῆς σφαγῆς ἣτι ἠκολούθησε τὴν καταστροφὴν τοῦ Κρεμμυδίου.... Τρομερὰ σφαγὴ! Οἱ Τούρκοι αὐτὴν τὴν φορὰ ἐπαράσφαξαν! Ἄν

τοὺς ἄφινον νὰ ἐξακολουθήσουν δὲν θὰ ἐμενεν ὡς ἕνας αἰχμαλώτος!»

— «Εἶναι ἄνδρες, γυναῖκες;...

— «Ναί, παιδιὰ... ἀπὸ ὅλα τέλος!»

— «Ποῦ εἶναι;»

— «Εἰς τὴν ἀκρόπολιν τῆς Ἀρκαδίας.»

— «Τοὺς ἐπλήρωσες ἀκριβὰ;»

— «Χρὶ! ὁ πασσὰς δὲν ἐδείχθη πολὺ συγκαταβατικός,» ἀπήντησεν ὁ Σκόπελος, «σκέπτεται ὅτι ὁ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας πόλεμος ἐγγίζει εἰς τὸ τέλος του... δυστυχῶς! Ὅθεν μὴ ὑπάρχοντος πλέον πολεμικοῦ, δὲν ὑπάρχει πλέον μάχη! Μὴ ὑπαρχούσης δὲ μάχης, δὲν ὑπάρχουν πλέον razzias (21) καθὼς λέγουσιν ἐκεῖ κάτω, εἰς Βαοβαρίαν, — καὶ μὴ ὑπαρχόντων razzias δὲν ὑπάρχει πλέον ἐμπόρευμα ἀνθρώπων ἢ ἄλλους εἶδους! Ἀλλὰ ἡ σπάγνις τῶναῖχμαλώτων συντελεῖ πρὸς ὕψωσιν τῆς τιμῆς των. Εἶναι καὶ αὐτὸ μία ἀποζημίωσις, πλοίαρχε! Γνωρίζω, ἐκ καλῆς πηγῆς, ὅτι τὴν στιγμήν ταύτην εἰναι ἑλλειψίς δούλων εἰς τὰς ἀγοράς τῆς Ἀφρικῆς καὶ θὰ τοὺς μεταπωλήσωμεν εἰς συμφέρουσαν τιμὴν.»

— «Ἐστὼ!» ἀπήντησεν ὁ Στάρκος. «Εἶνε ὅλα ἔτοιμα καὶ δύνανται νὰ ἐπιβιβασθῇ ἐπὶ τῆς Καρύστας;»

— «Ναί, καὶ τίποτε δὲν μὲ κρατεῖ πλέον ἐδῶ.»

«Καλὰ, Σκόπελε. Ἐντὸς 8 ἢ 10 ἡμερῶν, τὸ ἀργότερον, τὸ πλοῖον τὸ ὁποῖον θὰ σταλῇ κατεσκευασμένως ἐκ Σκαρπάντου (22), θὰ ἔλθῃ νὰ παραλάβῃ τὸ φορτίον τοῦτο. Θὰ παραδοθῇ ἀνευ δυσκολίας;»

— «Ἐννοεῖται αὐτὸ εἶναι ἐντελὲς συμφωνημένον,» ἀπήντησεν ὁ Σκόπελος, ἄφ' οὗ ὅμως γίνῃ ἡ ἐξόφλησις. Θὰ ἐπιστῇ λοιπὸν ἡ ἀνάγκη νὰ γίνῃ πρότερον συνεννόησις μετὰ τοῦ τραπεζίτου Ἐλιζούδου ἵνα παραδεχθῇ τὰ γραμματῖά μας. Ἡ ὑπογραφή του εἶναι ἰσχυρὰ καὶ ὁ πασ-

(21) Razzia, λέξις ἀραβικὴ σημαίνουσα: διαρπαγὴ, λεηλασία. Σ. Μ.

(22) Κάραθος: μικρὰ ἐπιμήκης νῆσος, κειμένη ἐν τῇ ὁμωνύμῳ πελάγει πρὸς Α. τῆς Κρήτης. Σ. Μ.